

Okruhlica L.: **Mýtus o tom, že závislosť je vždy chronickým ochorením.** Adiktologie, Suppl., 2009, Vol. 9, No. 1, p. 10 – 15.

Východiská: Závislosť bola v minulosti považovaná za nevyhnutné chronické, celý život pretrvávajúce ochorenie. Moderné klasifikačné systémy vychádzajúce z medicínskeho modelu priebehu choroby, jej klinických prejavov, však presne vymedzujú, kedy je a kedy už nie je u jedinca prítomná. Novšie štúdie poukazujú na to, že v populácii je výrazne vyššia celoživotná prevalencia závislosti, ako je jej aktuálny výskyt. *Ciele:* Cieľom práce bolo zistiť, ako sa pri rigorózne aplikácii diagnostických kritérií ICD-10/WHO mení podiel pacientov s chronickým priebehom závislosti, ktorí žiadajú o novú liečbu kvôli závislosti od alkoholu. *Pacienti a metóda:* Retrospektívna, deskriptívna, observačná, klinická štúdia pacientov žiadajúcich liečbu pre závislosť od alkoholu v rokoch 2002-2004 v Centre pre liečbu drogových závislostí v Bratislave. Výskumnú vzorku tvorilo 1417 stanovení diagnózy u 1260 pacientov. Z toho muži tvorili 63 %, ženy – 27 %. Priemerný vek bol 43 rokov, v rozpätí od 14 do 76 rokov. *Výsledky:* Pri staršom verzus novom diagnostickom prístupe bolo považovaných za recidivujúcich 34,7 % vs. 14,7 % pacientov žiadajúcich o liečbu kvôli diagnóze závislosti od alkoholu. Rozdiel bol štatisticky signifikantný. *Závery:* Naše zistenia z klinickej vzorky pacientov s diagnózou závislosti od alkoholu podporujú výsledky epidemiologických štúdií v bežnej populácii, kde by bolo zistených ešte viac ľudí, ktorí i bez formálnej liečby prekonali ochorenie a sú klinicky mnoho rokov, často po celý zvyšok života, bez prejavov závislosti. Tento prístup je progresívny nie len z aspektu diagnosticej metodológie, ale má aj dôležitý etický a ekonomický rozmer.

Kľúčové slová: drogová politika – medicínsky model závislosti – medicína založená na dôkazoch.

The Myth of Dependency Always being a Chronic Disease

Background: In the past, dependency was considered as an inevitably chronic, lifelong disease. However, modern classifications, based on a medical model of the course of the disease and its clinical manifestations, define exactly when it is, and when it is not, present in an individual. Recent studies suggest that the life-time prevalence of dependency among the population. *AIM:* The objective of the study was to identify changes in the proportion of patients (first treatment demands) with a chronic course of dependence on alcohol, when the ICD-10/WHO is applied strictly. *Patients and methods:* Retrospective, descriptive, observational clinical study of patients demanding treatment because of their dependency on the alcohol at the Centre for Treatment of Drug Dependencies in Bratislava from 2002 to 2004. The sample comprised 1,417 diagnoses found in 1,260 patients; men and women accounted for 63 % and 27 %, respectively. Their age range was 14 to 76 years. *Results:* When an older diagnostic approach was applied, 34.7 % of the patients demanding treatment because of their dependency on alcohol were considered as relapsing, while the new diagnostic approach resulted in a proportion of 14.7 % of such patients. The difference was statistically significant. *Conclusions:* Our findings from clinical samples of patients diagnosed with dependency on alcohol support the results of epidemiological studies carried out among the general population, which suggests that there may be more people who have overcome the disease, even without formal treatment and have shown, for many years, sometimes for the rest of their lives, no

clinical signs of dependency. This approach is progressive in terms of its diagnostic methodology and also has a major ethical and economical dimension.

Key words: drug policy – medical model of dependency – evidence-based medicine.